

Nội dung bài viết

1. [Hoạt động cơ bản - Bài 15B Tiếng Việt lớp 5 VNEN](#)
2. [Hoạt động thực hành - Bài 15B Tiếng Việt VNEN lớp 5](#)

Hoạt động cơ bản - Bài 15B Tiếng Việt lớp 5 VNEN

Câu 1. Thi vẽ bức tranh về ngôi nhà mơ ước

Lời giải chi tiết:

Học sinh tham khảo các bức tranh sau:

Câu 2. Nghe thầy cô (hoặc bạn) đọc bài thơ sau:

Về ngôi nhà đang xây

Chiều đi học về
Chúng em qua ngôi nhà xây dở
Giàn giáo tựa cái lồng che chở
Trụ bê tông nhú lên như một mầm cây
Bác thợ nề ra về còn hươ hươ cái tay:
Tạm biệt!

Ngôi nhà tựa vào nền trời sẫm biếc
Thở ra mùi vôi vữa nồng hăng
Ngôi nhà giống như bài thơ sắp làm xong
Là bức tranh còn nguyên màu vôi, gạch.
Bầy chim đi ăn về
Rót vào ô cửa chưa sơn vài nốt nhạc.
Nắng đứng ngủ quên
Trên những bức tường
Làn gió nào về mang hương
Ủ dậy những rãnh tường chưa trát vữa.
Bao ngôi nhà đã hoàn thành
Đầu qua những ngày xây dở.

Ngôi nhà như trẻ nhỏ
Lớn lên với trời xanh...

theo Đồng Xuân Lan

Câu 3. Giải nghĩa:

- Giàn giáo: giàn làm bằng gỗ, tre hoặc sắt để công nhân xây dựng làm việc trên cao.
- Trụ bê tông: cột đúc bằng xi măng trộn cát, đá (hoặc sỏi) và nước, có cốt sắt bên trong.
- Cái bay: dụng cụ của thợ nề, gồm một miếng thép mỏng hình lá lắp vào cán, dùng để xây, trát, láng.

Câu 4. Cùng luyện đọc

Câu 5. Trả lời câu hỏi:

- 1) Những chi tiết nào vẽ lên hình ảnh một ngôi nhà đang xây?
- 2) Tìm những hình ảnh so sánh nói lên vẻ đẹp của ngôi nhà.
- 3) Tìm những hình ảnh nhân hoá làm cho ngôi nhà được miêu tả sống động, gần gũi.
- 4) Hình ảnh những ngôi nhà đang xây nói lên điều gì về cuộc sống trên đất nước chúng ta? Chọn ý đúng để trả lời:
 - a) Đất nước ta có nhiều ngôi nhà đẹp.
 - b) Đất nước ta đang phát triển và thay đổi hằng ngày, hằng giờ.

c) Đất nước ta ngồn ngồn như một công trường xây dựng.

Lời giải chi tiết:

1) Những chi tiết thể hiện một ngôi nhà đang xây: giàn giáo, trụ bê tông, bác thợ nề huơ huơ cái bay, mùi vôi vữa nồng hăng, còn nguyên màu vôi, gạch, cửa sổ chưa sơn, tường chưa trát vữa...

2) Những hình ảnh so sánh trong bài thơ đó là:

- Trụ bê tông nhú lên như một mầm cây.
- Ngôi nhà giống bài thơ sắp làm xong.
- Ngôi nhà như bức tranh còn nguyên màu vôi, gạch.
- Ngôi nhà như trẻ nhỏ lớn lên với trời xanh.

3) Những hình ảnh nhân hóa làm cho ngôi nhà được miêu tả sống động, gần gũi là:

- Ngôi nhà: tựa vào nền trời sẫm biếc, thở ra mùi vôi vữa, lớn lên với trời xanh.
- Nắng: đứng ngủ quên trên những bức tường.
- Làn gió: mang hương, ủ đầy những rãnh tường chưa trát.

4) Hình ảnh những ngôi nhà đang xây nói lên:

Đáp án đúng là: *b. Đất nước ta đang phát triển và thay đổi hằng ngày, hằng giờ.*

Hoạt động thực hành - Bài 15B Tiếng Việt VNEN lớp 5

Câu 1. Kể lại một câu chuyện em đã nghe hay đã đọc nói về những người đã góp sức mình chống lại đói nghèo, lạc hậu vì hạnh phúc của nhân dân.

Lời giải chi tiết:

Kể chuyện:

Buôn Chư Lênh đón cô giáo

Căn nhà sàn chật ních người. Ai nấy mặc quần áo đẹp như đi hội. Mấy cô gái trải những tấm lông thú trắng tấp từ đầu cầu thang tới cửa bếp giữa sàn. Bây giờ, già làng mới ra hiệu dẫn Y Hoa bước lên lối đi bằng lông thú mịn như nhung - nghi thức đặc biệt dành cho khách quý.

Y Hoa đến bên già Rok, trưởng buôn, đang đứng đón khách ở giữa nhà sàn. Nhận con dao mà già giao cho, nhăm vào cây cột nóc. Y Hoa chém một nhát thật sâu vào

cột. Theo tục lệ, đó là lời thề của người lạ đến buôn. Lời thề ấy không thể nói ra mà phải khắc vào cột. Sau khi chém nhất dao, Y Hoa sẽ được coi là người trong buôn.

Già Rok sờ tay lên vết chém, gật gù khen:

- Tốt cái bụng đó, cô giáo ạ!

Rồi giọng già vui hẳn lên:

- Bây giờ cho người già xem cái chữ của cô giáo đi!

Bao nhiêu tiếng người cùng ùa theo:

- Phải đấy! Cô giáo cho lũ làng xem cái chữ nào!

Y Hoa lấy trong gùi ra một trang giấy, trải lên sàn nhà. Mọi người im phăng phắc. Y Hoa nghe rõ cả tiếng đập trong lồng ngực mình. Quỳ hai gối lên sàn, tôi viết hai chữ thật to, thật đậm: “Bác Hồ”. Y Hoa viết xong, bỗng bao nhiêu tiếng hò reo cùng bật lên:

- Ôi, chữ cô giáo này! Nhìn kia!

- A, chữ, chữ cô giáo! Đẹp quá!

⇒ Qua câu chuyện này ta thấy, cô giáo Y Hoa là người cô giáo tốt không quản khó khăn để đưa cái chữ đến với người dân vùng cao, vùng sâu vùng xa. Từ đó, giúp họ biết con chữ, nâng cao trình độ dân trí, phát triển kinh tế.

Câu 2-3-4. Kể chuyện trong nhóm, thi kể chuyện trước lớp

Câu 5. Nhận xét về cách tả hoạt động trong bài văn tả người

1) Đọc đoạn văn sau:

Công nhân sửa đường

Bác Tâm, mẹ của Thu, đang chăm chú làm việc. Bác đi một đôi găng tay bằng vải rất dày. Vì thế, tay bác y như tay một người khổng lồ. Bác đội nón, khăn trùm găng kín mặt, chỉ để hở mỗi cái mũi và đôi mắt. Tay phải bác cầm một chiếc búa. Tay trái bác xếp rất khéo những viên đá bọc nhựa đường đen nhánh vào chỗ trũng. Bác đập búa đều đều xuống những viên đá để chúng ken chắc vào nhau. Hai tay bác đưa lên hạ xuống nhịp nhàng. Dường như bác đang làm một việc gì đấy rất nhẹ nhàng chứ không phải là công việc vá đường vất vả kia. Chỉ có mảnh áo ướt đầm mồ hôi ở lưng bác là cứ loang ra mãi.

Mảnh đường hình nhữ nhật đen nhánh hiện lên, thay thế cho cái ổ gà quái ác lúc trước. Thư say sưa ngắm miếng vá hình chữ nhật, thơm mùi nhựa đường hăng hắc ấy, rồi ôm cổ mẹ:

- Đẹp quá! Mẹ vá đường cũng khéo như vá áo ấy!

Bác Tâm đứng lên, vươn vai mấy cái liền. Bác nhéo mắt nhìn mặt đường. Nắng chói chang. Một nụ cười làm rạng rỡ khuôn mặt bác.

theo Nguyễn Thị Xuyên

2) Xác định các đoạn của bài văn và nội dung chính của mỗi đoạn:

Các đoạn	Nội dung của mỗi đoạn
Đoạn 1: Từ đến	Tả
Đoạn 2: Từ đến	Tả
Đoạn 3: Từ đến	Tả

3) Tìm những câu văn miêu tả hoạt động của bác Tâm

Lời giải chi tiết:

2) Xác định các đoạn của bài văn và nội dung chính của mỗi đoạn:

Các đoạn	Nội dung của mỗi đoạn
Đoạn 1: Từ đầu đến loang ra mãi	Tả công việc vá đường của bác Tâm
Đoạn 2: Từ mảnh đường hình chữ nhật đến như vá áo ấy	Tả thành quả lao động của bác Tâm
Đoạn 3: Từ bác Tâm đứng lên đến hết	Tả niềm vui của bác Tâm sau khi xong công việc .

3) Những câu văn miêu tả hoạt động của bác Tâm:

- Tay trái bác xếp rất khéo những viên đá bọc nhựa đường đen nhánh vào chỗ trũng.
- Bác đập búa đều đều xuống những viên đá để chúng ken chắc vào nhau.
- Hai tay bác đưa lên hạ xuống nhịp nhàng.

Câu 6. Viết đoạn văn tả hoạt động của một người mà em yêu mến

Lời giải chi tiết:

Đoạn văn mẫu: Tả mẹ đang nấu cơm

Buổi chiều khi sau đi làm về, mẹ em nhanh chóng thay chiếc váy màu hồng trẻ trung và mặc bộ quần áo ở nhà để thuận tiện chế biến thức ăn cho bữa tối. Vừa xuống dưới bếp, tôi đã thấy hình bóng thấp thoáng của mẹ. Dáng mẹ thoăn thoắt, đôi bàn tay mẹ nhanh chóng chuẩn bị những nguyên liệu để nấu ăn. Em chú ý cách mẹ chế biến từng món ăn để học hỏi. Đầu tiên, mẹ vo gạo thật sạch và cho nước nấu cơm. Tiếp đó mẹ tiến hành mổ cá, những chú cá tươi rói, khỏe mạnh đã nhanh chóng được mẹ sơ chế và ướp. Em vừa hộ mẹ nhặt rau vừa quan sát mẹ bắt đầu rán cá. Mẹ khéo léo lật cá mặt này đến mặt khác để cá chín đều. Những con cá vàng ươm, thơm phức được đặt lên chiếc đĩa sứ dài xinh xắn. Tiếp đến mẹ bóc tỏi và cần lấy rửa rau em vừa rửa sạch để xào. Từng cọng rau muống mẹ em xào vẫn giữ được màu xanh tươi và hương thơm đậm đà. Tất cả những món ăn đã được mẹ chế biến trong vòng một tiếng đồng hồ. Bố em về đến nhà, em hộ mẹ dọn đồ ăn ra mâm và cả nhà cùng thưởng thức những món ăn mẹ nấu. Với em, những món ăn mẹ nấu là những món ăn tuyệt vời nhất, bởi trong đó còn chứa đựng cả tình thương và hạnh phúc gia đình.